№ 74. Piątek 30. Marca 1866. Rok wydania 56.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część nieurzędowa.

Lwów, 29. marca.

W Darmsztadzie ogłoszony został patent względem wzięcia w posiadanie landgrafstwa Hessen-Homburskiego. Patent ten nie stanowi nic o stosunku do Wielkiego Księstwa heskiego kraju, który prawem sukcesyi spadł na dom Wielko-Książęcy, powiada tylko: Ogłaszając i oznajmiając niniejszym patentem wzięcie w posiadanie, oczekujemy po nowych naszych poddanych, sługach i innych do państwa należących, iż uznają Nas za prawowitego pana swojego, że dadzą nam dowody wierności i przychylności, i będą Nam tak posłuszni jak byli dotąd domowi Landgrafowskiemu i jak na wiernych poddanych i sług względem pana ich kraju przystoi. Natomiast dajemy zapewnienie, iż usiłowania nasze skierowane będą jedynie ku podniesieniu pomyślności wiernych poddanych Naszych, i że prawa jakie na nas spadły z ojcowską pieczołowitością i łaską, ku dobru krajów naszych, wykonywać będziemy. Słudzy publiczni i urzędnicy pozostają na teraz wszyscy na swoich posadach i urzędach i t. d.

Dzienniki angielskie żywo się zajmują postępowaniem rządu, w sprawie bilu reformy. *Times* sądzi, iż „upłata jakaś — na rzecz reformy nie wystarczy ani dla izby niższej ani dla publiczności, ani też przystać można na naszkicowany obraz tego co w przyszłości być ma, jak rząd obraz ten przedstawia. Spodziewać się można, iż w czasie feryj wielkanocnych rząd będzie miał czas dość spokojny dla rozważenia tej sprawy, nie może się to bowiem zgadzać z rozumem politycznym ażeby nowy podział okręgów wyborczych, który jak wszyscy to uznają daleko jest ważniejszy niż census elektoralny, naraża na wszystkie przypadłości nowej kadencyi, nowego parlamentu, nowego może ministeryum, słowem narazić na tysiączne niebezpieczeństwa przyszłości.

Monarchia Austryacka.

Sześćdziesiąte czwarte posiedzenie Sejmu krajowego dnia 28. marca 1866.

Marszałek krajowy x. *Leon Sapieha* zagaił posiedzenie o godzinie trzy kwadranse na 11. przed południem. Obecnych posłów było 124. Ze strony Rządu: c. k komisarz rządowy, radzca dworu pan *Possinger*.

Po odczytaniu protokołu ostatniego posiedzenia zażądał ks. *Pawlików*, ażeby wymieniono w protokole jego oświadczenie, że posłowie ruscy w razie nieprzyjęcia wniosku ks. Kuziemskiego o przejście do porządku dziennego nie będą brać udziału w dalszych rozprawach nad wnioskiem odnoszącym się do ustanowienia kanclerza.

Przeciw temu żądaniu oświadczają się pp. *Kozłowski i Pietruski* powołując się na §. 34. regulaminu. Poczem protokół został przyjęty.

Hr. *Badeni* ogłosił rezultat wyboru 5 członków deputacyi do Najjaśniejszego Pana. Głosujących było 85. Hr. Gołuchowski otrzymał 74 głosów, p. Czaykowski 70, ksiądz biskup Manastyrski 68, p. Majer 66, p. Cichorz 56.

Odczytano potem dalszy ciąg petycyi wniesionych do Sejmu od nr. 2469 do 2496. Petycya nauczycieli szkół ludowych w obwodzie Sanockim odesłana została do komisyi edukacyjnej.

C. k. komisarz rządowy odpowiada na interpelacyę wniesioną dnia 5. marca co do trudności stawianych ze strony rządu ces. rosyjskiego handlowi drzewem na Wiśle z powodu pobierania cła mostowego. Rząd krajowy zażądał w tym względzie wyjaśnienia od c. k. konzulatu w Warszawie i tą drogą otrzymał wiadomość, że w Królestwie Polskiem istnieją trzy mosty od których cło się opłaca mianowicie: w Płocku, Włocławku i w Nowo-Georgiewsku. Most w Płocku założony został w r. 1838, w Nowo-Georgiewsku w r. 1844 a w Włocławku r. 1865. Z powodu założenia mostu w Włocławku podane zostało z miasta Gdańska przez konzula pruskiego zażalenie do rządu w Królestwie Polskiem tak na opłatę cła mostowego jak i na niedogodność i stratę czasu przy zatrzymywaniu się statków u mostu. Na zażalenie to otrzymał konzulat pruski od Namiestnictwa Królestwa Polskiego odpowiedź, że w traktatach nie ma żadnych zastrzeżeń co do pobierania cła na Wiśle, i potrzeba by na to specyalnych traktatów. Oświadczając to samo c. k. konzulowi, Namiestnik Królestwa Polskiego dał zarazem wyjaśnienie, że według taryfy opłaca się w Włocławku po 2 kopijek od belka co wynosi na jedną tratwę mieszczącą 180 sztuk ogółem 6 zlr. w. a. Pobieranie wyższych opłat jest nadużyciem, któremu według oświadczenia Namiestnika w Królestwie Polskiem stanowczo się zaradzi. Na tej podstawie rząd krajowy zarządził przez zapytanie handlarzy w Ulanowie i Jarosławiu skonstatowanie nadużyć w pobieraniu cła mostowego na Wiśle i w drodze c. k. konzulatu w Warszawie domagać się będzie usunięcia takowych. Będzie przytem staraniem c. k. rządu ażeby w drodze właściwej zasadniczo unormować spław na Wiśle i stanowczo uchylić przeszkody tamujące handel na tej rzece. Następnie odpowiada c. k. komisarz rządowy na interpelacyę p. Zuka Skarszewskiego co do funduszu w kwocie 1138 zlr. 38 kr. m. k. przeznaczonego pierwotnie na zapomogi dla gmin podtatrzańskich Chochołów, Dzianicz, Witów i Ciche. Fundusz ten pochodzący ze składki przez Radę narodową w Sączu w r. 1848 zarządzonej złożony został r. 1854 do tamtejszej kasy rządowej, i zakupiono za tę gotówkę obligacye pożyczki narodowej w wartości nominalnej 1190 zlr. W r. 1854 w grudniu rozporządziło c. k. ministeryum spraw wewnętrznych ażeby tej sumy, której właściwe pochodzenie i przeznaczenie nie mogło być dostatecznie wykazanem, użyto na fundacyę dla inwalidów obwodu Sądeckiego, przyczem pierwszeństwo mają mieć inwalidzi z gmin pomienionych. W skutek tego od r. 1856 trzech inwalidów w rocznicę urodzin Cesarskich dnia 18. sierpnia obdzieleni bywają odsetkami z rzeczonej fundacyi. Ponieważ p. Marszałkiewicz, który pierwotną kwotę powyżej wymienioną złożył w urzędzie, nie został dotychczas uwiadomiony o rzeczonem rozporządzeniu ministeryalnem, przeto polecono władzy obwodowej Sądeckiej, ażeby obszernie i z dokładnem uzasadnieniem uwiadomiła p. Marszałkiewicza o stanie rzeczy.

Marszałek krajowy oznajmia, że stosownie do uchwały powziętej na wczorajszem posiedzeniu, podana została do c. k. Prezydyum Namiestnictwa prośba o wyjednanie u Najjaśniejszego Pana audyencyi dla deputacyi.

Przystąpiono potem do wyboru jednego zastępcy do Wydziału krajowego. Według ogłoszonego rezultatu było głosujących 80 (posłowie ruscy nie wotowali). Poseł *Laskowski* otrzymał 77 głosów; został przeto wybrany.

Z porządku dziennego przedłożył hr. *Russocki* sprawozdanie komisyi budżetowej nad podaniem dyrekcyi galicyjskiego Towarzystwa muzycznego o udzielenie stałej rocznej subwencyi z funduszów krajowych. Na wniosek komisyi uchwalono udzielić dla Towarzystwa muzycznego we Lwowie z funduszów krajowych począwszy od 1go stycznia r. b. subwencyę roczną w sumie 500 zlr. w. a. na przeciąg lat 6, która w półrocznych ratach zdołu wypłacaną być ma.

P. *Kozłowski* przedłożył sprawozdanie komisyi budżetowej co do uposażenia szkoły rolniczej w Czernichowie. Komisya wnosi: Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„1. Zakładowi rolniczemu szkoły w Czernichowie przeznacza się od 1. stycznia 1866 począwszy zasiłek stały aż do odwołania, do rąk Prezesa c. k. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego w Krakowie, w kwocie 5000 złr. rocznie w ratach półrocznych z dołu, z funduszu krajowego wypłacać się mający, pod warunkiem, by prawo nadzoru zwierzchniczego zakładu Wydziałowi krajowemu przyznane zostało.“

„2. Przeprowadzenie tej uchwały i unormowanie stosunku nadzorczego za porozumieniem się z komitetem c. k. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego krakowskiego, poleca się Wydziałowi krajowemu.“

Wniosek ten bez dyskusyi został przyjęty, również przyjęto bez dyskusyi na wsparcie zakładu głuchoniemych w Lwowie kwotę 1050 złr.

Dłuższa dyskusya wywiązała się nad rubryka ustanawiającą zasiłek dla teatru polskiego we Lwowie w kwocie 4200 złr.

Przeciw udzieleniu tego zasiłku przemawiali pp. *Szpunar* i *Staruch* wychodząc z tego zdania, że na takie zbyteczne zabawy jak teatr nie należy robić wydatków z obciążeniem płacących podatki, zwłaszcza że ubogi lud wiejski teatru nigdy nie odwiedza i dzieci włościan z tych rozrywek nie korzystają. Lepiej tę kwotę obrócić na zapomogę głodem dotkniętych gromad.

P. *Krzeczunowicz* zwrócił uwagę przeciwników zasiłku dla teatru polskiego we Lwowie na to, że pierwszą czynnością Sejmu było zawotować 3 miliony złr. na rzecz dotkniętych niedostatkiem, oprócz tego zawotował Sejm 200.000 złr. na utrzymanie i pielęgnowanie ubogich chorych w szpitalach. Co do zasiłku na teatr tłumaczy mowca przeciwnikom, że ś. p. hr. Skarbek cały swój majątek niosący 200.000 złr. rocznego dochodu przeznaczył na ubogie sieroty i starce i kontraktem wzajemnie obowiązał reprezentacyę krajową do podtrzymywania teatru polskiego we Lwowie zasiłkiem rocznym 4200 złr.

W tym duchu przemawiali także pp. Zyblikiewicz i Kozłowski, poczem wniosek komisyi większością głosów został przyjęty.

Dalej przedłożyła komisya budżetowa następujący wniosek:

„1) Dla szkoły rolniczej w Dublanach przeznacza się zasiłek stały od 1. stycznia 1866 począwszy aż do odwołania do rąk prezesa c. k. Towarzystwa gospod. galic. w kwocie złr. 5000 rocznie w ratach półrocznych z dołu, z funduszu krajowego wypłacać się mający, pod warunkiem, by prawo nadzoru zwierzchniczego tej szkoły, Wydziałowi krajowemu przyznane zostało. — 2) Z przyzwolonej kwoty złr. 5000 potrąconym być ma zasiłek na r. 1866 uchwałą wys. Izby z dn. 25. stycznia 1866 w kwocie 1575 złr. przyznany. — 3) Przeprowadzenie tej uchwały, jako też unormowanie stosunku nadzorczego za porozumieniem się z komitetem Towarzystwa gal. gosp. poleca się Wydziałowi krajowemu.“

Do tego wniosku postawił p. *Ludwik Skrzyński* dwie poprawki, mianowicie: 1. ażeby szkoła rolnicza w Dublanach uznaną została za zakład krajowy; 2. aby subwencyę roczną podniesiono do 5570 złr. pod warunkiem obniżenia opłat szkolnych z 75 na 50 złr.

Poprawka pierwsza odesłana została na propozycye hr. Ludwika Wodzickiego jako samoistny wniosek do komisyi edukacyjnej dla rozpoznania. Druga poprawka po dłuższej dyskusyi została uchylona, a wniosek komisyi przyjęto większością głosów.

Następnie przyjęto bez dyskusyi wniosek komisyi budżetowej przeznaczający dla komisyi fizyograficznej w Krakowie stale az do odwołania kwotę złr. 1500 rocznie od 1. stycznia 1866 począwszy w ratach półrocznych z dołu na ręce prezesa Towarzystwa naukowego w Krakowie wypłacać się mającą, pod warunkiem, iż z czynności komisyi ma być Wydziałowi krajowemu sprawa zdawana.

Dalej przedkłada komisya budżetowa wniosek następujący:

„Dozorowi kościoła N. P. Maryi w Krakowie, na ręce prezydującego w dozorze, przeznacza się kwota jednorazowa 5000 złr. jako zasiłek na restauracyę rzeźby Wita Stwosza w wielkim ołtarzu N. P. Maryi w Krakowie.“

P. *Laskowski* wnosi poprawkę, ażeby tę kwotę podzielono na dwie części, a to, żeby na rok bieżący przeznaczono 2000 złr. zaś 3000 złr. na rok 1867. Poprawkę swoją uzasadnia mowca tem, że w roku bieżącym już trzy miesiące upłynęło, że zebrano już jakiś fundusz na restauracyę ołtarza, która dłuższego wymagać będzie czasu, więc fundusz cały w tym roku nie byłby wyczerpany.

Przeciw poprawce przemawiali pp. *Wężyk i Zyblikiewicz.*

Przy głosowaniu poprawka p. *Laskowskiego* została przyjęta.

Następnie przedkłada komisya budżetowa wniosek, ażeby petycyę dozoru kościoła Ś. Anny w Krakowie Sejm przedłożył c. k. Prezydium Namiestnictwa, z gorącem zaleceniem, ażeby potrzebna na reparacyę tej świątyni suma w moc istniejących przepisów co do utrzymywania parafialnych budynków, jak najrychlej ściągniętą i reparacye jak najśpieszniej przedsięwzięte zostały; ze względu zaś, iż część tych reparacyi uniwersytet Jagielloński jako kolator ponosić jest obowiązany, Izba wyraża życzenie, by c. k. Rząd w zastępstwie uniwersytetu wypadającą nań cześć kontraktalną z funduszów ogólnych szkolnych pokrył.

P. *Majer* stawia do tego wniosku poprawkę: ażeby z zaoszczędzonej summy w zasiłku na restauracyę wielkiego ołtarza w kościele N. P. Maryi w Krakowie i w preliminowanej summie na koszta reprezentacyi krajowej, przeznaczono na restauracyę kościoła Ś. Anny w Krakowie 4000 złr. jako jednorazowy datek z zastrzeżeniem zwrotu bezprocentowego z majątku uniwersytetu Krakowskiego; przytem wnosi ażeby petycyę odstąpić c. k. Prezydium Namiestnictwa z zaleceniem pokrycia reszty summy potrzebnej na restauracyę kościoła stosownie do przepisów konkurencyjnych, a c. k. Rząd żeby w zastępstwie uniwersytetu Jagiellońskiego, jako kolatora, wypadającą nań część konkurencyjną, pokrył z ogólnych funduszów szkolnych z zastrzeżeniem zwrotu po odzyskaniu majątku tegoż uniwersytetu.“

Na wniosek Adama hr. *Potockiego* poprawka p. Majera odesłaną została do komisyi budżetowej do rozpoznania.

Petycye gminy miasta Wiśnicza o pożyczke 40—50.000 złr. i gminy miasta Buczacza o pożyczkę 100.000 złr. w. a. celem odbudowania się po pożarach uchylone zostały na wniosek komisyi budżetowej przejściem do porządku dziennego. Komisya nie mogła się przychylić do powyższych próśb, gdyż w takim razie wypadałoby przyjąć nową rubrykę wydatków w budżecie: „na pożyczki dla dotkniętych klęskami elementarnemi“, którąto rubrykę komisya budżetowa nie mogłaby usprawiedliwić.

Posiedzenie zamknięto o godzinie 2½ po południu. Przyszłe posiedzenie dnia 12. kwietnia o godzinie 11tej przed południem. Porządek dzienny: dalsze rozprawy nad budżetem krajowym.

Wiedeń, 29. marca. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Naj. Pan przyjmował wczoraj przedpołudniem panów ministrów i odbierał ich relacye. O godz. 11. był przyjmowany Ban Kroacyi Fml. Sokcevich, który przedwczoraj przybył tu z Zagrabia wraz z pułkownikiem Wucherem.

Jej Ces. Mość Arcyksiężna Zofia i tego roku ma udać się na kuracyę do Karlsbadu. Jego Ces. Mość Arcyksiąże Ludwik Wiktor przybędzie tu dziś z Salzburga i stanie w c. k. burgu. Szef namiestnictwa czeskiego hr. Lazansky przybył tu z Pragi.

Francya.

Paryż, 25. marca. *(Różne wiadomości.)* *Monitor* zamieścił w części nieurzędowej sprawozdanie przez arcybiskupa paryzkiego do Cesarzowej złożone o stanie ochronek dla dzieci, których arcybiskup jest prezesem. *Monitor* zamieścił też wyciąg z relacyi p. Dalpech profesora wydziału medycznego na uniwersytecie paryzkim i p. Reynal profesora weterynaryi o rezultacie podróży ich do Niemiec względem Trychin. Relacya bardzo jest zaspakajająca i dąży do usunięcia we Francyi wszelkiej obawy z powodu Trychin.

P. Ferdynand de Lesseps, prezes rady zawiadowczej kompanii przekopu Suezkiego mianowany został komandorem legii honorowej.

W biórach ministeryum spraw zewnętrznych pracują nad planem umowy międzynarodowej mającej uregulować jednostajnie sprawę paszportową i usunąć wszelkie niepotrzebne szykany jakim podróżni z powodu paszportów podlegają. Francya chce wziąść inicyatywę w tej sprawie. W krótce już mają odejść właściwe zawiadomienia do reprezentantów Francyi zagranicą, a poźniej cokolwiek okólnik p. Drouin de Lhuys do mocarstw zagranicznych.

Prawie wszystkie dzienniki, nawet *Patrie* poświęcają kilka słów zmarłej wdowie Ludwika Filipa. *Patrie* wspomina, iż zmarła Królowa intercedowała dwukrotnie za Księciem Ludwikiem Napoleonem, chociaż bezskutecznie. We Francyi pamięć zmarłej Królowej bardzo jest szanowana, jako osoby pobożnej i bardzo dobroczynnej, która pewnie żadnego nie miała nieprzyjaciela.

Rosya.

Petersburg, 22. marca. *(Sprawy bucharskie.)* *Journal de St. Petersbourg* pisze: Na posiedzeniu izby gmin 16. b. m., w odpowiedzi na interpelacyę sir H. Rawlinsona, o przyznawanym przedmiocie ruchu wojsk rosyjskich ku Bucharze, p. Layard podsekretarz stanu w wydziale spraw zagranicznych oświadczył: „Nie mamy dokładnych wiadomości w tej mierze, i nie możemy powiedzieć jaki jest przedmiot tego ruchu, jeżeli ma miejsce. Rząd rosyjski udzielił nam stanowcze zapewnienie, ze nie myśli rozszerzyć swych granic ku Bucharze.“ Ponieważ urzędowy charakter tego oświadczenia mógłby dać powód do nieporozumienia, uważamy za stosowne objaśnić, iż rząd cesarski nie mógł przypuszczać interpelacyi o faktach dotyczących tylko własnych jego interesów, a nie tyczących się interesów żadnego państwa obcego, i że zatem nie potrzebował udzielać stanowczych zapewnień co do swych zamiarów. Wszelako ponieważ rząd cesarski nie potrzebuje nic ukrywać, wyłożył widoki kierujące jego azyatycką polityka, w okólniku z 25. listopada 1866 r., do ambasad i poselstw rosyjskich za granicą, a który ogłoszony, doszedł do wiadomości wszystkich rządów. Oznajmia on w istocie, że Rosya nie pragnie wcale granic swych rozszerzyć w Azyi środkowej po za linię uznaną za konieczną dla bezpieczeństwa i że polityka względem tych krajów nie ma innej pobudki prócz chęci utrwalenia tam spokojności, rozwinięcia handlu i cywilizacyi. Widoki te nie przestały być widokami rządu cesarskiego.

Według wiadomości otrzymanych z Taszkientu, jenerał Czerniajew wysłał do emira Buchary urzędnika z misyą pokojową. Urzędnik ten został aresztowany z rozkazu emira i uwięziony w Bucharze. Podobne postępowanie nie mogło ujść bezkarnie. Ponieważ kroki robione do emira otrzymały niestosowną odpowiedź, jenerał Czerniajew rozkazał swym wojskom przekroczyć Syr-Darię, zawiadomiwszy emira iż będzie dalej postępował, dopóki jego poseł nie będzie mu wydany zdrów i cały. Na tem kończą się nasze wiadomości. Wszelako musimy dodać nowinę, która bez wątpienia będzie przyjęta z żywem zadowolnieniem.

Mieszkańcy Taszkentu, pragnąc dać dowód uszanowania dla Najjaśniejszego Pana, a sądząc iż nie mogą lepiej osiągnąć tego celu jak łącząc się z wielką myślą wyswobodzenia, która będzie stanowiła sławę panowania Jego Ces. Mości, oswobodzili wszystkich swych niewolników i ogłosili stanowcze zniesienie niewolnictwa. Niewolnikami temi byli po większej części Persowie, chwytani przez Turkomanów w prowincyach nadkaspijskich, a sprzedawani na targach w Chiwie i Bucharze. W takich warunkach ich los był szczególniej smutny, a ten handel mięsem ludzkiem był jedną z plag Azyi. Sama przemoc nie mogła go wykorzenić. Mógł ustąpić tylko pod wpływem cywilizacyi. Ten rezultat jest pierwszym skutkiem misyi spadającej na Rosyę w stosunkach jej z temi krajami. Ta zaraza postępu jest dobrą wróżbą dla ich przyszłości.

(Książę Leuchtenberski mianowany prezesem honorowym komisyi wysełek na wystawę paryzką.) Donoszą z Petersburga, że Jego ces. Wys. Mikołaj Maxymilianowicz Romanowski, książę Leuchtenberg, jenerał-major w świcie Jego Ces. Mości mianowany został prezesem honorowym komisyi wyselek na wystawę paryzką.

Grecya.

Ateny, 18. marca. *(Różne wiadomości.)* W Grecyi wielka jest teraz agitacya z powodu wyborów municypalnych, które w przyszłym miesiącu odbywać się mają. Kandydaci występują z wielką gorliwością, a wielka część przywódzców różnych stronnictw uwija się po kraju dla zachęcenia swych przyjaciół i przyczynienia się do wyboru swych kandydatów.

Spory, jakie powstały między ministeryum a synodem świętym, nie dadzą się załatwić na drodze wzajemnych ustępstw, gdyż każda strona obstaje przy swojem zdaniu. Być może, iż załatwienie tej kwestyi nastąpi dopiero na przyszłym synodzie. Byłoby to najwłaściwszem w obecnych okolicznościach, przymusu bowiem naprzeciw biskupów użyć nie można. Nadzwyczajny poseł belgijski opuszcza dziś Ateny i udaje się przez Korinth, Korfu i Brindisiam do Belgii.

Ponieważ Król dla ważnych powodów nie mógł odmówić sankcyi prawu dnia 3. stycznia, które dla właścicieli ziemskich wyspy Korfu tak zgubnem się okazało, przeto rząd postanowił wysadzić komisyę prawodawczą, która zajmować się ma rewizyą kodexu cywilnego, tak ażeby kodex zadość czynił potrzebom obu części państwa. Jeżeli praca ta przez izbę reprezentantów przyjęta zostanie, może ona stać się środkiem wynagrodzenia właścicielom ziemskim na wyspie Corfu, chociaż po części szkodę, jaką im zrządziły prawa dotychczasowe, którym się poddać musieli. Komisya ta składa się z następujących członków sądów ateńskich: Foresti, Tibaldo, Napoleon Zambelli, Lazarati (wszyscy trzej Korfeoci) oraz z pp. Ralh, Kaligas, Paparigopulos i Peconomides. Sami to prawnicy i ludzie bardzo poważani.

Łodź działowa austryacka „Reka" stoi obecnie na kotwicy przed Syrą, zkąd wrócić ma wkrótce do portu Pireus. Gorliwość i odwaga, jakie okazał komendant łodzi tej działowej, uznana została powszechnie przez mieszkańców i przez władze Santoriny. Wysepka wulkaniczna, która się wzniesła przy pierwszem zatrzymaniu się łodzi działowej w pobliżu wyspy Afroessa, nazwana została „Reka" przez komisyę naukową, za zgodą mieszkańców Santoriny.

Z powodu cholery, która się w Alexandryi pokazać miała, prowenieneye z Egiptu odbywać mają kwarantanę 11dniową, a prowenieneye z Syryi kwarantanę trzechdniową.

Księstwa Naddunajskie.

Bukaraszt, 20. marca. *(Sprawa koncesyi przez rząd Księcia Kuzy obcym poddanym udzielonych.)* Namiestnictwo Książęce przedłużyło posiedzenia zgromadzenia prawodawczego do dnia 5. kwietnia v. s. Zgromadzenie to zajmowało się w ostatnich dniach różnemi koncesyami, które rząd Księcia Kuzy udzielił obcym poddanym, mianowicie Francuzom i Anglikom. Koncesye te wkładają na kraj znaczne ciężary bez odpowiednich korzyści, i nie mogły być uzyskane jeno na drodze przekupienia osób, które w owym czasie wielkie wpływy miały. Dziwnem jest tylko w tej sprawie to, iż to samo zgromadzenie, które przed niedawnym czasem w adresach do Księcia Kuzy winszowało mu udzielonych koncesyi i zgadzało się zupełnie na dekreta jego, teraz występuje przeciwko postępowaniu przeszłego rządu i koncesye, jako nielegalne, cofnąć usiłuje. Jeneralny konzul francuzki odebrał od rządu swego polecenie domagania się, ażeby prawa poddanym francuzkim przez rząd Księcia Kuzy udzielone, w całości utrzymane były. Być nawet może, iż kwestya ta wyniesiona będzie przed konferencyę paryzką. Konzul zaś jeneralny angielski oświadczyć miał, iż jeżeliby chciano rozwiązać koncesye poddanym angielskim udzielone, w takim razie trzeba im będzie wynagrodzić wszelkie straty, jakieby ztąd ponieśli.

Kronika.

(Złodzieje przytrzymani.) Dn. 28. b. m. zrana patrole policyjne przytrzymały na tutejszej targowicy trzynastu znanych złodziei kieszonkowych, pomiedzy tymi kilku dawniej ze Lwowa wydalonych, którzy zapewne przybyli tu na święta w nadziei dobrej obławy.

Jeden z tutejszych jubilerów dn. 28, b. m. oddał do policyi podejrzanego młodego człowieka, który przyniósł mu na sprzedaż rozmaite złote i srebrne przedmiota, jako to krzyżyki, pierścionki, serduszka, tudzież order wojskowy. Rzeczy te złożone są w c. k. dyrekcyi policyi, gdzie można je obejrzeć.

Wiadomość podaną przez nas o przytrzymaniu przez organa tutejszej c. k. dyrekcyi policyi dwóch złodziei, którzy dopuszczali się kradzieży z włamaniem, uzupełniany, że są oni członkami bandy z ośmiu ludzi złożonej, która została już oddana w ręce sprawiedliwości. Organom policyi powiodło sie odzyskać około 200 przedmiotów skradzionych przed tę bandę w 41 wycieczkach. Prawie wszystkie te kradzieże były popełnione w mieszkaniach osób stanu wolnego, które z powodu swoich zatrudnień przepędzają za domem większą część dnia.

(Statystyka izraelitów.) Dziennik „Deutsche Blätter" podaje bardzo zajmujący przyczynek do statystyki izraelitów, z którego podajemy następujące szczegóły: W Alexandryi na 150.000 mieszkańców jest tylko 4500 żydów, z tych 3000 tam urodzonych a 1500 pochodzących z Europy. Mają 5 synagog. Kanał Suez budował izraelita Sulama, jeneralny dyrektor robót publicznych w Egipcie. W Jerozolimie, Hebronie, Safecie i Tiberiadzie mieszka 8379 izraelitów, a mianowicie w Jerozolimie 4346, w Hebronie 513, w Safecie 2113, w Tyberiadzie 1407. — Gmina izraelicka w Konstantynopolu ma 37 synagog i 90 domów modlitwy. W Korfu izraelici stanowią czwartą część ludności; są tam dwie gminy izraelickie, włoska i grecka i mają 3 synagogi i 2 kaznodziei. W ostatnich czasach powstała tam także świątynia reformowana. W Mołdawii jest 500 000 izraelitów, w Wołoszczyźnie nieco mniej. W Odessie mieszka stale 17.000 izraelitów a 6000 przebywa tam czasowo. W Rosyi i Polsce jest około 2 miliony żydów. Mają tam 616 synagog, 2435 domów modlitwy i 5109 duchownych. Karaimów w 5 guberniach południowych mieszka 12.000. W cesarstwie austryackiem jest przeszło 1 milion izraelitów, we Włoszech 43 446, w Holandyi 62.647, w Prusach 250.000.

(Królowa Marya Amelia) jak donosi londyński „Sun", umarła prawie nagle i bez cierpień. W wilię śmierci czuła się tylko bardzo osłabioną i spędziła noc nieskokojnie. Nad ranem zasnęła i nie obudziła się więcej. Przy zgonie Królowej były obecne jej dzieci i wnuki mieszkające w Claremont i okolicy.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w I. połowie miesiąca marca 1866 były następujące na targach w miasteczkach:

	Miejsce targu:											
	Lisko		Drohobycz		Sambor		Buczacz		Bohorodczany		Stanisławów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austryacka											
Mec pszenicy	4	20	4	20	4	26	4	33	4	50	4	90
„ żyta	2	80	3	31	3	10	3	20	3	50	3	50
„ jęczmienia	2	.	2	19	2	10	2	70	2	50	2	75
„ owsa	1	30	1	21	1	23	1	20	1	20	1	70
„ hreczki	.	.	3	40	.	.	2	80	.	.	.	.
„ kukurudzy	.	.	3	60	.		4	.	4	20	4	.
„ ziemniaków	1	.	1	20	1	36	1	20	1	60	1	50
Cetnar siana	1	.	.	.	.	77	1	90	.	80	1	40
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	4	20	7	.	6	.	4	50	5	50	6	50
„ „ miękkiego	2	10	5	50	3	70	3	50	3	50	4	.
Funt mięsa wołowego	.	8	.	8	.	11	.	8	.	7	.	10
Mas okowity	.	60	.	55	.	45	.	42	.	60	.	74

Lwów, 29. marca. *(Stan zarazy bydła.)* W pierwszej połowie marca 1866 zgasła zaraza bydła w lwowskim okręgu administracyjnym w 11 miejscach, a wybuchła nanowo w 3 miejscach.

Pozostaje zatem jeszcze 20 miejsc dotkniętych zarazą, a mianowicie 7 w obwodzie stryjskim, po 4 w tarnopolskim i w czortkowskim, 2 w stanisławowskim, a po 1 w złoczowskim, lwowskim i brzeżańskim obwodzie, w których przy stanie bydła liczącym 8456 sztuk w 72 oborach zapadło na zarazę 566 sztuk, a z tych wyzdrowiało 97, odeszło 386, zabito 81 chorych i 76 podejrzanych o zarazę sztuk, a w 1 miejscu pozostało jeszcze 2 sztuk chorego bydła.

(Ruch handlowy w Odesie.) Gazeta rządowa odeska podaje wykaz ruchu handlowego miasta Odesy, z którego pokazuje się, że jakkolwiek w południowej Rosyi urodzaje w roku 1865 były nienajlepsze, wszelako cyfra wywozu była znaczniejszą anizeli w roku 1864. Wypadek ten pochodzi ztąd, że z powodu opóźnionych zbiorów w roku 1864, zapasy zboża leżały całą zimę na miejscu i zostały wywiezione dopiero w roku 1865. Wywóz wełny w roku 1865 był mniejszy w porównaniu z rokiem 1864, z powodu znaczniejszych zakupów tego artykułu do fabryk krajowych, a wywóz

łoju, przeciwnie, zwiększył się w dwójnasób. Wysokie ceny tego produktu na rynku odeskim spowodowały znaczny dowóz onego z najodleglejszych stron. W ogólności handel przywozowy w roku 1865 był bardzo ożywiony i bardzo korzystny dla handlujących.

Ostatnia poczta.

Berlin, 28. marca. *Prov. Corr.* pisze: Rząd pruski winien czuwać aby granice kraju ani na chwilę nie zostały bez obrony. Gdyby Austrya przeważne masy wojska postawiła na granicy pruskiej, a Prusy nie mogły tego samego uczynić, natenczas nagłe dalsze zawikłanie mogłoby przynajmniej chwilowo narazić te części kraju na niebezpieczeństwo. Rząd nie może tu brać na siebie odpowiedzialności. W tej chwili powinny już być wydane rozkazy do poczynienia kroków wojskowych niezbędnych na wypadek napadu. Prusy nie szukały wojny ani do niej wyzywały, ale powinny spokojnie oczekiwać na dalsze wypadki.

Florencya, 28. marca. Na drugiem zgromadzeniu dyrektorów instytutów kredytowych uchwalono udzielić rządowi pożyczkę 200 do 250 milionów po kursie al pari na 5% pod warunkiem umorzenia tego długu w 15 latach i przywrócenia równowagi w budżecie. Uchwalono żądać, aby parlament spiesznie zawotował ustawę finansową i wezwał spółkę do udziału w subskrypcyi na pożyczkę. Minister wojny wydał okólnik z zaleceniem, aby spiesznie przystąpiono do poboru rekrutów z klasy wieku 1845.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 29. marca.

Hotel George: PP. Sobota Karol, z Podhorek.

Hotel europejski: Czajkowski Jan, z Bóbrki. — Łączyński Izydor, z Batiatycz.

Hotel Langa: Offenheim Wiktor, jen. dyrektor kolei Lwowsko-Czerniowieckiej, z Wiednia.

Hotel angielski: Janko Marcel, z Łonia.

Pod tygrysa: Skolimowski Syl., z Winnik.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 29. marca.

PP. Ks. Sanguszko Wład., do Tarnowa. — Hr. Badeni Wład., do Suchorowa. — Hr. Badeni Stan, do Branic. — Hr. Konarski Ks., do Chrewta.— Hr. Zamojski Szcz., do Wysocka. -- Hr. Zieliński Wit., do Słotwiny. — Glixelli Teod., do Chodorkowic. — Grocholski Kaz, do Rożysk. -- Komarnicki Bol., do Sassowa. — Lööyoy Jan, do Żółkwi. — Mrozowicki Justyn, do Bednarówki. — Tabaczyński Lud, do Lisowisk. — Tabaczyński Adam, do Wróblewic. — Winnicki Tytus, do Nadycz. – Reindl Antoni, c. k. pens. major, do Wolicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 29. marca 1866.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	327.16	+ 1.7	88.8	połnocny	sł.	pochmurno
2 god. po poł.	326.99	+ 3.4	72.3	"	"	"
10. god. wiecz.	327.12	+ 0.2	85 7	"	"	"

Kurs Lwowski.

Dnia 29 marca.

		gotówką zł.	c.	towarem zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	01	5	09
Dukat cesarski	" "	5	04	5	12
Półimperyał zł. rosyjski	" "	8	63	8	77
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	61	1	64
" papierowy rosyjski	" "	1	31	1	33
Talar pruski	" "	1	55	1	58
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	60	38	61	22
" " " m. k. za 100 zł.	bez kuponów	63	05	64	23
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	62	83	63	67
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	62	—	62	80
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	153	17	155	83

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 29. marca.

	złr.	kr.
5% Metaliki	59	35
5% pożyczka narodowa	62	05
Losy z 1860 roku	78	05
Akcye banku wiedeńskiego	715	—
" " kredytowego	137	—
Londyn, 10 funtów szterlingów	105	50
Srebro	104	75
Dukat pojedyńczy	5	07

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 27. marca

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	55.50	55.60
" " bez kuponów zwrotny po 5%	99.30	99.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	62 90	63.10
od kwiet. do paźd. po 5%	—.—	—.—
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	66 50	67.50
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	59.80	60.—
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	60.25	60.40
dtto. po 4½%	52 25	52.75
dtto. " 4%	46 50	47.—
dtto. " 3%	34 75	35.25
dtto. " 2½%	30.—	32.—
dtto. " 1%	11 50	11.70
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	140.—	141.—
Przez. do wyl. z r. 1839 piata część losów	140 —	140 50
Przez. do wyl. z r. 1854	75 75	76.25
Przez. do wyl. z r. 1860 po .00zł.	78 90	79.10
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	87.80	88.20
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	70.40	70.60
Renty Como po 42 lir. aust.	16 --	16.50
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	55.—	57.—
" 4½%	52.—	52.50
" 4%	46.—	46 50
" 3½%	40 50	41 —
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju " 3%	—.—	—.—
" 2½%	53.—	55.—
" 2¼%	48.—	49.—
" 2%	43.-	43.50
dtto. z procent. za granicą " 1¾%	38.—	39.—
" 5%	—.—	—.—
" 4½%	—.—	—.—
" 4%	—.—	—.—

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	80.—	80.50
Wyż. Aust.	—.—	81.—
Salcburg	81.—	82.—
Czech	83 —	84.—
Morawii	—.—	78.—
Szląska	87.—	88.—
Styryi	—.—	84.—
Tyrolu	95.—	98.—
Obl. ind. po 5proc. za 100 zł. Kar., Krainy i Wyb	84.—	88 —
Węgier	64 —	65.-
Banatu Tem.	61.—	62.—
Kroacyi i Slawonii	64.50	65.50
Galicyi	62 50	63.50
Siedmiogrodu	59.50	60.—
Bukowina	60.50	61.50
Z klauzulą wylos. w r. 1867	60.50	61.50
Banat Temesz.	60.—	60.50
Lomb. wen. poż. z r. 1850	-.—	—.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
" 4%	—.—	—.—
Dług Salcburga " 3½%	—.—	—.—
" 3%	—.—	—.
Dług Krainy " 2½%	—.—	—.—
" 2%	—.—	—.—
" 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	22.50	23.50
" 2½% " 100 "	18.—	19.—
" 2¼% " 100 "	16.50	18.50
" 2% " 100 "	14.—	16.—
" 1¾% " 100 "	12.50	14.50

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	721 —	723.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	140.20	140.40
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	556.—	560 —
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	66.-	67.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1489.—	1491 —
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	165 10	165 20
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	167.—	116 —
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł mon. konw.	115.—	116 —
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	154.—	154.25
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 65%	69 50	70.50
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	136.75	137 25
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	104 —	104.25
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	— —	—.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	670.-	680.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	240 -	250.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	—.—	—.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	115.—	120
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	447.—	449.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	200.—	202.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	—.—	370.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	245.-	250.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	—.—	350.—

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. " 1857 po 5%	104.50	105.—
przeznaczone do los. po 5%	88.80	89.—
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	84.70	84.80
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	61.—	62.-
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	74.—	74 50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	94 50	95.—
detto detto w sreb. upr za 100 zł. w. a.	74.75	75.50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	69.—	70.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	102 50	104.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	91.50	92 50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	82.50	83 50
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	—.—	80.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	—.—	76.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	—.—	79.—
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	72 —	74.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	—.—	83 —
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	—.—	—.—
Lloyda za 100 zł.	87.50	88 50

6. Losy.

(za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	113 25	113.75
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	78 —	79.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	108.50	109.50
" " po 50 zł. m. k.	47.—	47 50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	22.—	23.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	70 —	75.—
Salma " 40 " "	26.—	27.—
Palfiego " 40 " "	21.—	22.-
Clarego " 40 " "	22 50	23 50
St. Genois " 40 " "	20.—	21.—
Windischgrätza 20 zł. "	15.—	16.—
Waldsteina 20 "	18.—	19.—
Keglevicha 10 "	13.—	13 50
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12 —	12.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	— —	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	87 50	87 50
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	— —
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	87.50	87 75
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	77.50	77 75
Lipsk za 100 tal.	—.—	.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	— —
Londyn za 10 ft. szt.	104 30	104 70
Lugdun za 100 fr.	41.55	41 55
Medyolan za 100 lir. wł.	41.40	41 50
Marsylia za 100 fr.	41 55	41 55
Paryż za 100 fr.	41 60	41 60
Praga za 100 zł. w. a	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	4 99	5 01
dtto. pełnej wagi	4 99	5.01
Korona	—.—	— —
20frankówka	8 40	8.42
Rosyjski imperyał	8 60	8 64
Talar związkowy	1.55	1.55½
Srebro	103 75	104.—

Kurs korony w c. k. kasach 13zł. 50 c

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Rudyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.